

GONDOLATOK.

Felső-Zsuk, 1900. febr. 6.

A ki másnak vermet ás, maga csik bele, mondja a példabeszéd. Ha az így történnék, rendjén lenne az, de gyakran épp ellenkezője válik be s így a bűnhődés ártatlant ér, a vétkes helyett. A mi már ninesen úgy, a mint az kellenne, hogy legyen.

*

Önhitt emberrel nem lehet vitatkozni. Mert ők semmit nem akarnak megérteni, a minék magyarázatát nem ők adták. Ugy tekintik magukat, mint napot, mely mindennek adja a fényt, a meleget és mely nélkül sötétségbe borulna az egész természet; tehát nélkülözhetetlen. Azon érzésük, hogy jóval felül állnak mások felett — legalább azt képzelik magukról — növeli bennük annyira az önhittséget: hogy más véleményére épp semmit sem adnak.

*

1900. febr. 11.

Szenvedések az ember jellemének próbakövei. Ha győzedelmeskedtünk felettük, mentől nagyobbak voltak azok, annál jobban kitetszik jellemünk szilárdsága, mint a brilliánt csillogó fénye sötét foglalásban, vagy mint a vas, mely hosszan tartó hőnek kitéve nyeri meg aczélkeménységét.

A valódi jellem megtörhet a támadó, ellenséges erők hatása alatt, de nem alkuszik meg velök.

*

Az ember olyanra vállalkozzék, a mit megtenni képes. Nincs szánandóbb látvány, mint a tehetetlenség küzködése, ha a lehetetlen állja útját.

Vagy ki tud gyönyörködni azon a kínlódáson, midőn nehéz, esetlen mozgású egyén a tánczával, kinek nincs hangja és hallása a dal szárnyain kíván magának babérokat szerezni?

*

A bánat az emberek szíven éjtett seb, melyet csak Isten tud begyógyítani.

*

Egy bánatban átélt nap, tíz más nap terhét hordja.

*

Szürke hajsálak a szenvedések kísérői.

BÁRÓ PETRICHÉVICH HORVÁTHI KÁLMÁN.

IRODALMI ÉRTESITŐ.

Diesterweg Adolf válogatott művei. Fordították Bányai Jakab és Rédl Ferencz. I. kötet. E czímen egy maradandó beesű paedagogiai mű került ki Nagy-Beeskereken Pleitz Fer. Pál nyomdájából. A fordítók igen jeles dolgot végeztek, midőn e munkát, mint a német tanügyi irodalom egyik legkiválóbb termékét, hazai nyelvünkre átültették.

A hazai tanügyi társadalomnak örömmel kell üdvözölnie e mű megjelenését, mert alig van hasonló mű, melyből a tanító nehéz hivatása közben annyi lelkesedést merithetne pályája nehézségeinek leküzdésére, mint ebből.

Diesterweget, e halhatatlan tanítót, minden művelt nemzet tanítóóságának meg kell ismernie, mert az a harminezhat szakszerű dolgozat, mely ebben az első kötetben 21 tömött íven helyet foglal, oly behatóan tárgyalja az egész iskolaügyet, hogy a ki ezeket áttanulmányozza, az egy egészen magasabb nézőpontra emelkedik a népoktatásügy terén.

Szíve és lelke lelkesedéssel és nemes idealismussal telik meg, mely tevékenységét fokozza és didaktikai erejét lépten-nyomon növeli és aczélozza!

Diesterwegnek, úgy látszik, volt alkalma életében a tanítók megismerésére. Ebbeli tapasztalataira hivatkozva, gyönyörűen fejt ki: hogy miben áll egy derék tanító tanításának „szellem-ébresztő és akaraterősítő ereje“; továbbá, hogy miben áll a nevelőnél a tanulók jellemének erősítése, a rend, szorgalom, és erkölességre való szoktatás; aztán, hogy miképp kell a tanulókat komolyan gondolkodó, mélyen érző, a jóért és igazságért lángoló, a jónak felismert czélok eléréséért egész erejükből küzdő emberekké nevelni. A kinek eddig erre nem volt alkalma, irataiból megtanulhatja azt is, hogy a valódi szellemi nagyság mindenkor a világosság és egyszerűség ruhájába öltözködik. Gyönyörűek beszédei is Schillerről, Göthéről, a Gutenberg ünnepélyen stb.

Igen tanulságosak értekezései: Schleiermacher tanmódjáról, a művelődésről, az elemi tanítás elvéről, az iskolai fegyelemről, a számtan és nyelvtanítás módszeréről, Isten a természetben stb. Tőle lehet valójában megtanulni: Mit tesz olvasni?

Iratai az iskolaügyön kívül számos nagyfontosságú társadalmi kérdést is tárgyalnak, minélfogva azok nemesak a tanítót érdeklik, hanem mindazokat, kik egészséges társadalmi viszonyok megteremtésén fáradoznak.

A mondottakból kiteszhetőleg e remek mű, melynek ára 5 korona, érdemes az elterjedésre. A tanítói könyvtáraknak bizonyára díszére fog szolgálni.

Kik egyszerre 10 példányt rendelnek, egyet ráadásul kapnak. Megrendelések Bányai Jakabhoz intézendők Nagy-Beeskerekre, ki a pénz előleges beküldése mellett a könyvet bérmentve, ellenkező esetben postai utánvétellel küldi meg. (I. M.)